

Thorvald Staunings tale ved anden debat om ordning af statens forhold til Landmandsbanken

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Dato

29. marts 1928

Sted

Folketinget

Omstændigheder

Talen er holdt i forbindelse med 2. behandling af forslag til lov om ordning af statens forhold til Landmandsbanken.

II

Der er under disse Forhold for mig ikke Anledning til at gøre mange Bemærkninger, da jeg dels er enig i de Hovedbetragtninger, der findes i Betænkningen, og dels i, hvad den ærede Ordfører har sagt ved sin Gennemgang af Ændringsforslaget. Jeg kunde, som jeg sagde ved første Behandling, naturligvis have ønsket, at der havde været Mulighed for at faa Tilslutning til det Princip, som mit Parti gerne saa anerkendt, nemlig Princippet om Statens direkte Indflydelse paa Bankvæsenet. Men som jeg ogsaa sagde ved første Behandling, kunde dette ikke ventes opnaaet under den nuværende politiske Stilling paa Rigsdagen. Derfor har vi givet Afkald paa at opretholde Ønsket om noget, der alligevel var uigennemførligt.

Det Lovforslag, der her foreligger, og som er blevet Resultatet af Udvalgets Arbejde, falder nøje sammen med Synspunkter, som jeg paa mit Partis Vegne fremsatte ved første Behandling. Jeg kan derfor kun være tilfreds, ligesom den ærede Ordfører, med, at det er lykkedes at samle det store Flertal af Udvalget om den nye Affattelse af et Forslag, hvis Vigtighed formentlig alle forstaar. Der naas herved en Løsning af en Sag, der har været og er uhyre vanskelig for Staten, og det paa en Maade, der hverken udsætter Staten eller Næringslivet for nye Rystelser.

Da dette Princip ikke har kunnet vinde Anerkendelse, kan der formentlig ikke indvindes saa store Dele af Statens Tab, som der ellers kunde være indvundet,

men jeg indrømmer, at med den Affattelse, Lovforslaget nu har faaet, kan der dog indvindes noget af det, som Staten har maattet sætte ind for at frelse Privatkapitalen. Og da Lovforslaget nu i Hovedtrækkene følger det saakaldte Tomands udvalgs Forslag I, opnaar man, hvad vi har lagt megen Vægt paa, en rolig Fortsættelse af den bestaaende Bank, der i Kærnen er sund, og som har knyttet til sig Tusinder af sunde og gode Erhvervsvirksomheder, som vi ikke har nogen som helst Aarsag til at udsætte for Rystelser eller Vanskeligheder.

Der er for mig ingen Tvivl om, at en Likvidation vilde have bragt Næringslivet og Staten ganske uberegnelige Tab og uvedkommende betydelige Fordele, og det er i alt Fald ikke til den Opgave, jeg har ladet mig vælge til Rigsdagen. Ved den foreslaaede Ordning synes der Mulighed for at opfylde, hvad Rigsdagen stadig har krævet, nemlig at Landmandsbanken føres videre, og saaledes, at man garderer Staten i den Udstrækning, man kan, mod urimelige Tab, mod at miste mere ved Statsgarantien end strengt nødvendigt.

Derfor, da det maa være Rigsdagsmedlemmernes Ønske, at Statens Tab begrænses i videst muligt Omfang, er det en Selvfølge, at vi ogsaa har været fuldt indforstaaede med Bestræbelserne for at afvikle Statens Garanti, saa snart det kan ske uden Fare for Nærings livet og Samfundet, og dette kan formentlig ske, saaledes som det nu er udformet i Lovforslaget, til den Tid, som i forvejen var fast sat. Og paa den anden side byder Staten kulant den Sikkerhed for Afviklingen af Bankens tabgivende Engagementer, som man og saa med Rimelighed kan kræve. Staten opfylder med andre Ord de Forpligtelser, som en tidligere Rigsdag har paalagt den, og den yder forskudsvis den nye Aktiekapital, som det bliver kommende Tidens Opgave at placere paa passende Maade og, jeg haaber, saa fordelagtigt for Samfundet, som det lader sig gøre.

Jeg tror, at det er godt, at Nødvendigheden af denne Sags Løsning nu er anerkendt af saa mange, som Tilfældet er, og af Hensyn til Sagens Vigtighed og til de store økonomiske Interesser, der knytter sig til den, har vi, som alt sagt, givet Afkald paa at rejse vore principielle Ønsker i forbindelse med denne Lovgivning. Jeg ved jo vel, at den højtærede Statsminister, som desværre ikke er til Stede, i de sidste Dage har kundgjort for Verden, at Socialdemokratiet er det mest reaktionære Parti, der overhovedet findes. Jeg glæder mig over, at vi dog ikke er mere reaktionære, end at Venstre ved denne Lejlighed har kunnet tage os under Armen og søge denne Sag løst i Fællesskab med os.

Kilde

Stauning, Th. (1931). Tanker og Taler: Et Billede af 25 Aar i det offentlige Liv. København og Oslo: Jespersen og Pios Forlag

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Folketingstale, Politisk tale, Socialdemokratiet

Relateret

Thorvald Staunings tale ved første debat om ordning af statens forhold til Landmandsbanken
16. februar 1928

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-tale-ved-anden-debat-om-ordning-af-statens-forhold-til-landmandsbanken>